

Temyiz mahkemesi teşkilâtına dair Kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm: 14 nisan 1928 - Sayı : 863)

No.
1221

BİRİNCİ MADDE — Temyiz mahkemesi dört hukuk, dört ceza ve bir ticaret dairesinden müteşekkil ve devairden her birinin vazifesi bu kanun ve hukuk ve ceza davaları usulü muhakemeleri ve sulh hâkimleri kanunlarile muayyendir.

İKİNCİ MADDE — Temyiz dairelerinden her biri bir reis ve dört âzadan terekkiip eder. Her dairede birer ihtiyat âza bulunur. Daire reislerinin fekinde bir birinci reis vardır. Bunlardan başka bir baş müddei umunû ile refakatinde bir baş muavin ve lüzumu kadar muavin bulunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hukuk dairelerinden birincisi: Tesise ve gayri menkule ait aynı haklara müteallik davaları;

İkincisi: Aynı haklar müstesna olmak üzere şahsa, aileye, nafakaya, mirasa ve vesayete müteallik mehakimi asliye ve sulhiyede görülen bilcümle davaları

Üçüncüsü: Sulh mahkemelerince görülp ikinci hukuk ve ticaret dairelerinin vazifeleri haricinde bulunan hukuk davalarını;

Dördüncüsü: Menkule ait aynı haklara ve tashihî sını ve kayıt ve isme ve damga cezayı naktisine müteallik davalar ile birinci, ikinci ve üçüncü hukuk dairelerinin vazifeleri haricinde kalan davaları tetkik ve rüyet eder.

Ticaret dairesi dahi mehakimi asliye ve sulhiyeden ticarete müteallik verilmiş olan hüküm ve kararlar ile hukuk ve ticaret davalarına ait nakli dava ve tayini merci hususlarını rüyet eder.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Ceza dairelerinden birincisi: Ceza kanununda idam ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve beş seneden fazla hapis ve hidematî âmmeden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim cürümlere ait hüküm ve kararları;

İkincisi: Sulh mahkemelerince ceza kanununa tevfikeyen görülen ceza davalarını;

Üçüncüsü: Hususî kanunlara tevfikeyen mehakimi asliye ve sulhiyeye görülen ceza davaları ile cezada nakli dava ve ceza tatbikatı kanununun 36 nci maddesinde mu-sarrafi ve temyize mevdu kısma müteallik tayini merci hususlarını;

Dördüncüsü: Birinci, ikinci ve üçüncü ceza daireleri vezaifi haricinde kalan ceza davalarını tetkik ve rüyet eder.

Muhakemeleri temyize mevdu hâkim ve memurların muhakemeleri fiilin mahiyetine göre mümasil fiillerin mercii tayizi olan daireye ait ve bu bapta sudur edecek kararların temyizen tetkiki ceza heyeti umumiyesine racidir. Şu kadar ki asıl davayı rüyet etmiş olan daire heyeti bu heyeti umumiyede bulunamazlar. Bu heyeti umumiyede nisabı içtima temini kabil olamazsa hukuk kısmından âza alınabilir. Bu suretle tetkikatı temyiziye icra eden heyeti umumiyeye kararlarına karşı hükümü veren dairenin hakkı ısrarı vardır. İsrar üzerine heyeti umumiyeden ikinci defa aynı surette verilen karara ittiba mecburidir.

BEŞİNCİ MADDE — Temyiz birinci reisi, heyeti umumiyelere riyaset ve bu heyetlere mevdu vazifeleri tanzim ve âzayı dairelere tevzi ve ledelhace işi nisbeten çok olan devaire diğer dairelerden muvakkaten âza sevkeder.

Dairelerden birinin işi âza sevki suretile tedvir edilemeyecek derecede çoğaldığı takdirde birinci reisin teklifile o daireye ait vazifelerden bir kısmı Adliye vekâletince diğer bir daireye tevdi olunabilir.

Birinci reisin göstereceği lüzum üzerine reis ve âzalardan biri veya bir kaçı heyeti umumiye vazifesinde kendisine muavenet eder. Birinci reise, mazereti halinde, reislerden en kidemlisi vekâlet eyler.

ALTINCI MADDE — Temyiz dairelerinden verilecek kararlar ekseriyetle ittihaz olunur.

YEDİNCİ MADDE — Temyiz mahkemesi heyeti umumiyesi hukuk ve ceza olmak üzere iki kısımdır.

Hukuk heyeti umumiyesi, hukuk ve ticaret ve ceza heyeti umumiyesi, ceza dairelerinden teşekkül eder. Her iki kısımda adedi müretteplerinin üçte ikisinin içtimaile nıسابı müzakere hasıl olur ve adedi müretteplerinin ekseriyeti mutlakasile karar verilir.

Her iki heyeti umumiyede ekseriyet temin olunamıyan mesailde o kısma mensup olup müzakereye iştirak etmemiş olan âza celp ve keyfiyet tetkik olunarak ekseriyeti mutlaka ile karar verilir.

Alenî mürafaa cereyan eden davalarda ekseriyet hasıl olamadığı takdirde o kısma mensup olup mürafaaya iştirak etmiyen âza celp ve mürafaa tekrar edilmiyerek yalnız zaptın kiraetile biliktifa tetkikat iera ve karar ittihaz olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Temyizin iki dairesi veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede tezat ve mübâyenet görüldüğü veya takarrür etmiş bir içtihadın tebdiline ihtiyaç hasıl olduğu takdirde birinci reis, tezat ve mübâyenet şeklinde mütebayin ilâmları ve içtihadın tebdili lüzumu halinde içtihadın tebdiline saik olan sebepleri mütezammın evrakı alâkadar daire veya dairelerden celp ve telhis ve nüshalarını teksir ile içtimadan en aşağı üç gün evvel temyiz mahkemesi heyeti umumiyesine tevzi ve içtimayı gününü tayin eder. Mütebayin ilâmları veren daireler ile içtihadın sahibi olan daire dahi âzasından birini kendi noktai nazarını teşrih ve müdafaaya memur eyler. Bunun üzerine her iki kısmın en az üçte ikisile teşekkül edecek temyiz mahkemesi heyeti umumiyesinde ve ceza işlerinde sahibi rey olarak baş müddeiumuminin veya vekilinin huzurunda keyfiyet tetkik ve mevcudun üçte ikisinin ittifakile karar verilir. Bu suretlet nıسابı ekseriyet hasıl olamadığı takdirde tetkikat başka güne talik edilir. Muayyen günde tekrar keyfiyet müzakere edilerek adedi mürettebin ekseriyeti mutlakasile ittihazı karar olunur. Bu karar, temyiz dairelerince mümasil işlerde mabihilintisaldır.

Tezat ve mübâyenet hakkında temyiz mahkemesi heyeti umumiyesince ittihaz olunacak kararlar tarafeyne tesir etmez. Bu meselelere temyiz birinci reisi, baş müddeiumuminin veya alâkadar dairelerin sevkile ve yahut resen vaz'iyet eder.

DOKUZUNCU MADDE — Temyiz kararlarına karşı cezada tashihi karar usulü ancak hüküm ve kararın zat ve mahiyetine doğrudan doğruya mütesir olmak üzere temyiz lâyihasında veya tebliğnamede dermeyan olunan bir hususun ve bunlar haricinde esas hükme müessir nevakıs ve hatiatın temyizden nazara alınmıyarak meskûtunanh kalması halinde caridir.

Tashihi karar talebi baş müddei umumiye aittir. Bu talep üzerine temyiz tetkikatı asıl ilâmı vermiş olan dairece iera olunur.

Mahallı müdci umumileri resen veya alâkadarların müracaatı üzerine baş müddei umuminin nazarı dikkatini celp ve evrakını irsal ederler. Ancak müracaatı vakıayı mucibi tashih görmezlerse bu yüzden ilâm hükmünü tehir edemezler. Baş müd-

dei umumî keyfiyeti tetkik ile ilâmın icrasını veya tehirini derhal mahalline işar ve badehu muktazasına tevessül eyler.

ONUNCU MADDE — Ceza dairelerinden birinin kararına karşı, baş müddei-umumî, ilâmın kendisine tevdi tarihinden itibaren otuz gün zarfında ceza heyeti umumiyesine itiraz edebilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Teşkili mehakim ve hukuk ve ceza davaları usulü muhakemeleri ile sair kanunların işbu kanuna muhalif ahkâmı mülğadır.

ON İKİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.

11 nisan 1928

<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	8 - 4 - 1928 tarih ve 1/23 numaralı tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müş'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - 4 - 1928 ve 4/152
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa 1 70 3 13,67,95:97,118:121
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numarası</i>	:	4,371,469,492,1086